

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Alexandra Krysla a soudců Mgr. Jany Komínkové a Mgr. Miroslavy Kašpírkové v právní věci **žalobkyně: Tiskárna GARMOND spol. s.r.o.,** IČ 46886656, Průběžná 250/2a, 362 63 Dalovice, zastoupené Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem, se sídlem Na Zlatnici 301/2, proti **žalovanému: Krajský úřad Karlovarského kraje,** IČ 70891168, Závodní 353 /88, 360 21 Karlovy Vary, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 4. 2016, č. j. 226/DS/16-4,

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí Krajského úřadu Karlovarského kraje ze dne 6. 4. 2016, č. j. 226/DS/16-4, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je povinen žalobci zaplatit náhradu nákladů řízení ve výši 11.228,- Kč do 1 měsíce od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalobce Mgr. Jaroslava Topola.**

O d ů v o d n ě n í :

Podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Magistrátu města Karlovy Vary,

odboru dopravy, ze dne 19. 11. 2016, č. j. 19083/OD-P/15, kterým bylo rozhodnuto o tom, že se žalobce dopustil správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a změně některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“) pro porušení § 10 odst. 3 téhož zákona. Za shora uvedený správní delikt byla žalobci uložena pokuty ve výši 2.000 Kč a dále povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč.

V podané žalobě nejprve žalobce konstatoval, že předmětné řízení o správním deliktu provozovatele vozidla bylo zahájeno doručením oznámením o zahájení řízení č. j. 17715/OD-P/15 ze dne 27. 10. 2015. Zahájení řízení předcházelo vyhotovení výzvy k úhradě určené částky, kterou správní orgán doručil žalobci jako provozovateli vozidla. Správní orgán v poučení výzvy k úhradě částky uvedl, že žalobce má právo sdělit správnímu orgánu totožnost řidiče vozidla. Žalobce na základě této výzvy sdělil správnímu orgánu prostřednictvím svého zástupce totožnost řidiče, který vozidlo řídil v předmětný čas. V této souvislosti žalobce namítal, že správní orgán zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, aniž by učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Správní orgán zaslal oznámenému řidiči výzvu k podání vysvětlení a poté, co si řidič výzvu k úložní době nevyzvedl, zahájil správní orgán řízení o správním deliktu provozovatele vozidla. Pro zahájení řízení o přestupku vůči oznámenému řidiči nebylo vůbec podstatné, zda si tento řidič přebírá písemnosti. Správní orgán proti němu mohl zahájit řízení doručením oznámení o zahájení řízení fikcí nebo opatrovníkovi. Výzva navíc byla oznámenému řidiči doručena, a to fikcí, správní orgán tedy mohl přistoupit k pořádkovým opatřením a oznámeného řidiče nechat předvést.

Žalobce uvedl, že vnímá postup správního orgánu jako účelový, neboť buď žalobce pravdivě uvedl, že jím provozované vozidlo řídil v předmětnou dobu pan Y. a tedy správní orgán měl vést řízení o přestupku proti panu Y. nebo žalobce totožnost uvedl nepravdivě, a v takovém případě měl správní orgán vést proti žalobci řízení o přestupku dle § 125c odst. 2 silničního zákona pro porušení § 10 odst. d) silničního zákona. Pokud by správní orgán dospěl k závěru, že tvrzení provozovatele vozidla stran totožnosti řidiče není pravdivé, pak měl povinnost proti němu zahájit řízení o deliktu dle § 125c odst. 2 silničního zákona.

Zejména pak odkaz správního orgánu na neznámost žalobcem oznámeného řidiče na jeho adrese, správní orgán dovodil toliko „z úřední činnosti“. Pokud však správní orgán mínil rozhodovat na podkladě skutečností, které mu jsou známy z úřední činnosti, byl povinen konkrétně uvést, z jaké činnosti mu jsou tyto skutečnosti známy; srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2010, č. j. 1 As 100/2009-129: *„Soud musí v odůvodnění rozhodnutí uvést, ze které jeho konkrétní činnosti či postupu jsou mu skutečnosti podle § 121 o. s. ř. známy a jak se o nich dozvěděl. Jinak by nebylo možné přezkoumat, zda se vskutku jedná o skutečnosti známé soudu z jeho úřední činnosti ve smyslu § 121 o. s. ř., a tedy zda soud postupoval v souladu se zákonem, když z nich vycházel, ačkoliv o nich nevedl dokazování.“* V opačném případě byl žalobce krácen na svém právu na obhajobu, neboť s údajnými závěry správního orgánu nemohl nijak polemizovat. Je sice pravdou, že správní orgán následně předvolal k podání vysvětlení přímo žalobce a ten dále odepřel výpověď, žalobce ale již dříve správnímu orgánu poskytl požadovanou součinnost, když oznámil

totožnost pachatele přestupku. Povinností správního orgánu ale bylo podnikat veškeré možné kroky ke zjištění pachatele přestupku, přičemž správní orgán měl k dispozici vyjádření provozovatele o identitě řidiče, které nebylo nijak zpochybněno, např. správním rozhodnutím o uložení pokuty za správní delikt, spočívající v tom, že provozovatel neznal identitu řidiče, který řídil jeho vozidlo.

Žalobce dále namítal, že správní orgán nijak neprokázal, že by řidič vozidla stál na daném místě bez parkovacího kotouče a dopouštěl se tak přestupku. Tato skutečnost vyplývá pouze z oznámení o přestupku. Oznámení o přestupku je v podstatě úředním záznamem, který nemůže být považován za důkazní prostředek a nemůže být proveden k důkazu. K tomu se žalobce odkazoval na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 96/2008, ze dne 22. 1. 2009: „*Úřední záznam o tom, že byl spáchán přestupek a kdo je z jeho spáchání podezřelý, poskytuje správnímu orgánu pouze předběžnou informaci o věci; nelze jej však považovat za důkazní prostředek (§ 51 odst. 1 správního řádu z roku 2004). K dokazování průběhu událostí popsanych v úředním záznamu slouží mj. svědecký výslech osoby, která úřední záznam pořídila, nikoli tento záznam sám.*“ Žalobce svůj názor, že oznámení o přestupku je totožný dokument jako úřední záznam, odůvodnil tím, že materiálně se jedná o totožné dokumenty. Není tedy rozhodující, zda je písemnost, kterou se správnímu orgánu oznamuje přestupek, nazvaná oznámení o přestupku či úřední záznam, neboť pokaždé z ní vyplývá totožná informace, a to skutečnost, že byl spáchán přestupek, který má správní orgán projednat. Jedná se navíc o procesní přípis městské policie, kterým městská policie postupuje věc, kterou není sama příslušná projednat, k projednání správnímu orgánu, kdy takový procesní přípis je úředním záznamem.

Součástí spisu jsou i fotografie z místa spáchání přestupku. Fotografie ale nejsou nijak průkazné, neboť z nich není zřejmé, že by řidič skutečně neměl za čelním sklem umístěn parkovací kotouč. Na žádné fotografii není jasně vidět za čelní sklo vozidla žalobce. Na fotografii na listu spisu č. 4 je pak sice čelní záběr na čelní sklo vozidla žalobce, v čelním skle se ale odráží okolí a není tak vidět nic za ním. Žalobce na podporu svého tvrzení přikládal fotografii v příloze. K tomu dále odkázal na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 2. 2016, č. j. 30A 80/2015 – 43. Krajský soud v tomto rozsudku ve zcela totožné věci uvedl, že nelze ke stanovení viny užít fotografie, ze kterých není jednoznačně zřejmé přestupkové jednání obviněné osoby.

Žalobce zároveň namítal, že správní orgán neprokázal, že se v předmětném případě skutečně jedná o přestupek dle silničního zákona. Pokud bylo vozidlo žalobce zaparkováno v ulici Zahradní, avšak mimo pozemní komunikaci (dle pasportu komunikace), nejednalo by se o přestupek proti silničnímu zákonu, ale proti zákonu o přestupcích, jehož spáchání nenaplnňuje skutkovou podstatu správního deliktu provozovatele vozidla. Z fotografií založených ve spise přitom není jasně zřejmé, že řidič vozidlo zaparkoval na pasportu komunikace. Správní orgán tak nebyl oprávněn zahajovat řízení o správním deliktu provozovatele vozidla.

Na základě výše uvedeného je dle názoru žalobce rozhodnutí žalovaného nezákonné.

Žalobce dále tvrdil, že správní orgán nijak neodůvodnil, proč byla žalobci uložena sankce ve výši 2 000 Kč, tj. v polovině zákonného rozmezí. Řádné odůvodnění ukládané

sankce v případě správního trestání je základním předpokladem pro přezkoumatelnost úvahy, kterou byl správní orgán při svém rozhodování veden. Správní orgán je povinen se při svých úvahách o konkrétní výši ukládané sankce jednoznačně formulovat východiska, které jej ke stanovení konkrétní výše té které sankce vedly tak, aby odůvodnění stanovené výše sankce bylo následně soudem přezkoumatelné. Z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2005, č. j. 8 As 5/2005 - 53 v této souvislosti vyplývá, že „*jakkoli má správní orgán při ukládání pokuty volnost správního uvážení, je vázán základními principy správního rozhodování.*“ Pokud tedy správní orgán žalobci ukládal sankci v polovině zákonného rozmezí, měl uvést, jaké přitěžující okolnosti ho k uložení takové sankce vedly. Žalobce přitom zastává názor, že mu měl být uložena sankce ve výši 1 500 Kč, tj. na samé spodní hranici zákonného rozmezí, neboť řidič svým jednáním nezavinil žádnou hmotnou škodu, zároveň nikoho neomezil ani neohrozil. Uložení sankce ve výši 2 000 Kč tak nebylo na místě.

Žalobce závěrem namítal, že samotná skutková podstata správního deliktu provozovatele vozidla a především pak povinnost stanovená v § 10 odst. 3 silničního zákona je v rozporu s Ústavou, ústavními principy a základními právy. Ustanovení § 10 odst. 3 silničního zákona zakotvuje presumpci odpovědnosti provozovatele vozidla za jednání řidiče při užití vozidla, jehož je provozovatelem. Toto ustanovení obsahuje pravidlo vyžadující nesplnitelné chování, neboť provozovatel vozidla zpravidla není schopen ovlivnit chování řidiče, tedy zajistit, aby při užití vozidla na pozemních komunikacích byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu. Provozovatel vozidla totiž nemůže učinit více, než poučit řidiče vozidla o tom, že má dodržovat dopravní předpisy, přinejmenším pokud řídí jeho vozidlo. Nicméně, osoba držící řidičské oprávnění musela absolvovat autoškolu a povinné závěrečné zkoušky, a tedy provozovatel vozidla je oprávněn se legitimně domnívat, že taková osoba zná své povinnosti (mj. povinnost dodržovat nejvyšší povolenou rychlost či neodstavovat vozidlo tam, kde to není povoleno). Fakticky absolutní odpovědností provozovatele vozidla za dodržení povinnosti řidiče a pravidel provozu na pozemních komunikacích při užití jeho vozidla v silničním provozu dochází k porušení několika základních práv provozovatele vozidla. Jako vhodné se jeví uvést podobnost odpovědnosti držitele zbraně, kdy tento je oprávněn ji svěřit jenom osobě, která má příslušné oprávnění, stejně tak jako je provozovatel vozidla oprávněn vozidlo svěřit jenom tomu, kdo má řidičský průkaz. Analogicky se současnou dikcí zákona o silničním provozu by tak osoba, která je držitelem zbraně, odpovídala za trestný čin proti životu a zdraví, který spáchal ten, jemuž byla zbraň po právu svěřena, a skutečný střelec by vyvázl bez trestu, což je samozřejmě situace absurdní a zcela ústavně nekonformní. Ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu presumuje odpovědnost provozovatele vozidla za jednání řidiče. Tato premisa je zcela v rozporu s jednou se základních zásad soudního trestání a per analogiam i trestání správního, presumcí neviny, neboť provozovatel vozidla je automaticky shledáván vinným. Žalobce měl za to, že omezení základního práva provozovatele vozidla svými negativními důsledky přesahuje klady, které představuje veřejný zájem na ustanovení § 10 odst. 3 silničního zákona. Žalobce měl také proto za to, že aplikací ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu bylo zasaženo do jeho práv garantovaných Listinou základních práv a svobod. Na základě výše uvedeného je dle názoru žalobce rozhodnutí žalovaného nezákonné, neboť vydání rozhodnutí žalovaného nepředcházely zákonné kroky správního orgánu prvního stupně a řízení o správním deliktu provozovatele vozidla nemělo být vůbec zahájeno. Správní orgán dále neprokázal, že k

přestupku skutečně došlo a provozovatel vozidla tak může být shledán vinným ze správního deliktu provozovatele vozidla. Správní orgán pak nijak neodůvodnil uloženou sankci.

Žalobce žádal, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Ve vyjádření k podané žalobě žalovaný nejprve uvedl, že vzhledem k tomu, že na základě oznámení přestupku postoupeného Městskou policií Karlovy Vary se správnímu orgánu I. stupně nepodařilo dohledat určitou osobu, která se dopustila přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, postupoval správní orgán prvního stupně dle ustanovení § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu a vyzval provozovatele vozidla k úhradě určené částky. K této výzvě se vyjádřil jednatel obchodní firmy FLEET Control, s.r.o. pan J.K., který označil řidiče vozidla v době spáchání přestupku pana L.Y., nar. ..., bytem ... Oprávnění vyjádřit se k výzvě pan K. doložil plnou mocí k zastupování ve správním řízení vedeném správním orgánem I. stupně pod č.j. 8116/OD-P/15/KH, ačkoliv v té době správní řízení nebylo zahájeno. K předvolání žalobce k podání vysvětlení se opět vyjadřoval pan J.K. jednatel společnosti FLEET Control s.r.o., který sdělil správnímu orgánu prvního stupně úmysl žalobce k věci se nevyjadřovat. Správnímu orgánu prvního stupně pak nezbylo než postupovat v souladu s ustanovením § 66 odst. 3 písm. g) zákona č. 200/1990 Sb., přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“) a věc přestupku odložit. Po odložení věci přestupku, jehož pachatele se nepodařilo zjistit, zahájil správní orgán řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, kdy na základě zjištěných skutečností shledal žalobce vinným ze spáchání správního deliktu ve smyslu ustanovení § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu. Vzhledem k tomu, že žalobní petit ve věci správního deliktu obsahuje námitky, které nebyly uplatněny v odvolání žalobce proti rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu, mohl se k nim žalovaný vyjádřit až ve svém stanovisku k podané žalobě.

K námitce žalobce, že správní orgán I. stupně zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, aniž by učinil kroky ke zjištění pachatele přestupku, žalovaný uvedl, že právnická osoba FLEET Control, spol. s r.o., která často zastupuje účastníky řízení, označuje jako osobu řidiče L.Y., nar. ..., bytem ..., která se údajně měla dopustit přestupku. Správnímu orgánu I. stupně se v daném případě tuto osobu nepodařilo zastihnout (nemá pobyt v ČR). Žalovaný se neztotožňuje s tvrzením žalobce, že správní orgán I. stupně nepodnikl žádný pokus o doručení panu L.Y. Ve spisové dokumentaci je založena obálka, v níž byla jmenovanému L.Y. na adresu ..., doručována písemnost vydaná správním orgánem I. stupně pod č.j. 8116/OD-P/15/Kli, kdy tato písemnost byla odesílateli vrácena zpět s tím, že adresát je na uvedené adrese neznámý. Ve spisové dokumentaci je dále založena kopie dopisu Ministerstva vnitra ČR ze dne ze kterého je patrné, že osoba L.Y. na území ČR nepobývá na základě žádného pobytového oprávnění.

Žalovaný byl toho názoru, že správní orgán I. stupně měl dostatek poznatků vyplývajících z jeho úřední činnosti o tom, že osoba L.Y. je jako pachatel přestupku osobou fiktivní. Další soubor námitek obsažených v žalobě poukazuje na to, že správní orgán prvního stupně přesně neprokázal dobu, kdy řidič na daném místě stál bez parkovacího kotouče,

zpochybňuje fotodokumentaci, namítá, že správní orgán neprokázal, že se skutečně jedná o přestupek.

K námitce žalobce, že skutková podstata správního deliktu, zejména povinnost stanovená § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu je v rozporu s ústavou, ústavními principy a základními právy, žalovaný konstatoval, že napadené rozhodnutí a s ním i rozhodnutí správního orgánu I. stupně nejsou rozhodnutími vydanými ve věci přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, jichž se dopustil řidič vozidla. Předmětem řízení bylo porušení povinnosti provozovatele vozidla vyjádřené v ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu. Předmětné ustanovení ukládá provozovateli vozidla povinnost zajistit, aby při užití vozidla na pozemních komunikacích byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu. Tato právní úprava je založena na principu tzv. objektivní odpovědnosti, její porušení je klasifikováno jako správní delikt provozovatele vozidla, který je postihován podle ustanovení § 125f až 125h zákona o silničním provozu. Ačkoliv se k odpovědnosti za tento správní delikt nevyžaduje zavinění, má správní orgán povinnost zjišťovat, zda jsou naplněny ostatní zákonné znaky správního deliktu. Po přezkoumání odvoláním napadeného rozhodnutí správního orgánu I. stupně musel žalovaný konstatovat, že znaky správního deliktu byly naplněny, když ve smyslu ustanovení § 125f odst. 2 písm. a) až c) zákona o silničním provozu se jednalo o stání vozidla bez parkovacího kotouče, porušení povinnosti řidiče vykazuje znaky přestupku dle zákona o silničním provozu a porušení pravidel nemělo za následek dopravní nehodu. Žalovaný ve výroku žalobou napadeného rozhodnutí označil místo spáchání správního deliktu jako obec Karlovy Vary, Zahradní ul. /I/, kde je umístěna dopravní značka IP 13b „parkoviště s parkovacím kotoučem“, když nezjištěný řidič s vozidlem stál v úseku platnosti uvedeného dopravního značení bez parkovacího kotouče.

Závěrem žaloby vyslovil žalobce přesvědčení, že celé řízení bylo zahájeno v rozporu s právními předpisy, rozhodnutí vydané žalovaným je nezákonné a navrhl zrušit jak rozhodnutí žalovaného, tak i rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Žalovaný se s názorem žalobce neztotožnil a dovolil si poukázat na to, že žalobce buď z neznalosti, nebo záměrně podsouvá námitky, které mohl uplatnit v řízení o přestupku, pokud by ovšem neodepřel výpověď. Správní orgán I. stupně postupoval v souladu s platnou legislativou, když ze zákonných důvodů věc přestupku odložil a dále vedl správní řízení o správním deliktu provozovatele vozidla. Žalovaný se s tímto postupem zcela ztotožnil.

Žalovaný žádal, aby soud žalobu zamítl.

Vzhledem k tomu, že žalobce i žalovaný souhlasili s rozhodnutím o věci samé bez jednání, rozhodl soud v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), o věci samé bez jednání.

V souladu s § 75 odst. 1, 2 s.ř.s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

Soud žalobu shledal **důvodnou**.

Soud se neztotožnil s tvrzením žalobce, že žalovaný neprovedl dostatečné kroky ke zjištění řidiče vozidla. Podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu *obecní úřad obce s rozšířenou působností správní delikt podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.*

Výkladem tohoto ustanovení se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22.10.2015, č.j. 8 As 110/2015 (rozsudky Nejvyššího správního soudu jsou dostupné na www.nssoud.cz), kde v bodech 16 až 18 uvedl, že „*Toto ustanovení vyjadřuje subsidiaritu odpovědnosti za správní delikt provozovatele vozidla vůči odpovědnosti za přestupek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26.11.2014, čj. 1 As 131/2014 – 45). „Přednost“ odpovědnosti za přestupek je patrná i z § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu, podle kterého správní orgán poučí provozovatele, jehož vozidlem nezjištěný řidič spáchal přestupek, o možnosti sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Při posuzování, zda správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale nelze ztrácet ze zřetele smysl a účel úpravy správního deliktu provozovatele vozidla, kterým bylo postihnout tzv. problematiku osoby blízké“... „Šlo by proti smyslu úpravy správního deliktu provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku. Budou-li mít správní orgány (ať již na základě označení řidiče provozovatelem vozidla nebo na základě jiných skutkových okolností) reálnou příležitost zjistit přestupce, musí se o to pokusit. Dobrý příklad poskytuje věc řešená Krajským soudem v Hradci Králové v rozsudku ze dne 28.8.2014, čj. 30 A 92/2013-27, kde provozovatelem vozidla byla autopůjčovna, která na základě výzvy poskytla správnímu orgánu údaje o subjektu, jenž měl v době spáchání přestupku vozidlo pronajaté, a přiložila příslušnou nájemní smlouvu; krajský soud uzavřel, že správní orgány měly vyvinout větší úsilí ke kontaktování označené obchodní společnosti a jejího jednatele, který dle sdělení provozovatele vozidlo osobně přebíral. Naopak pokud provozovatel vozidla k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat, případně označí osobu, která odepře podání vysvětlení z důvodu podle § 60 odst. 1 věty za středníkem zákona o přestupcích (srov. citovaný rozsudek 3 As 7/2014-21), nebo dochází-li k řetězení označených osob (označený řidič označí dalšího řidiče atd.), je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o přestupcích naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt“.*

Pro posouzení důvodnosti žalobní námitky jsou významné i závěry Nejvyššího správního soudu uvedené v rozsudku ze dne 10.11.2005, č.j. 1 Afs 107/2004-48, publikovaném pod č. 869/2006 Sb. NSS, kde kasační soud uvedl: „*Zneužitím práva je situace, kdy někdo vykoná své subjektivní právo k neodůvodněné újmě někoho jiného nebo společnosti; takovéto chování, jímž se dosahuje výsledku nedovoleného, je jenom zdánlivě dovolené. O chování toliko zdánlivě dovolené jde z toho důvodu, že objektivní právo nezná chování zároveň dovolené a zároveň nedovolené; vzhledem k tomu, že ze zásady lex specialis derogat legi generali vyplývá, že zákaz zneužití práva je silnější, než dovolení dané právem,*

není takové chování výkonem práva, ale protiprávním jednáním (viz. Knapp, V.: Teorie práva. C. H. Beck, Praha, 1995, s. 184 - 185). Výkonu práva, který je vlastně jeho zneužitím, proto soud neposkytne ochranu. Právo je jedním ze společenských normativních systémů; je tedy nerozlučně spjato s existencí společnosti, kterou svým regulativním působením významně ovlivňuje. Úkolem práva jako společenského normativního systému je zabezpečit reprodukci společnosti a tedy i vůbec její řádné fungování. Aby společnost nebyla pouhým souhrnem autonomních individuí, sledujících výlučně své vlastní zájmy, potřeby a toliko svůj prospěch, a nerespektujících zájmy, potřeby a prospěch ostatních, resp. celku, musí ve společnosti existovat i určitá shoda ohledně základních hodnot a pravidel vzájemného soužití. Z tohoto pohledu je evidentní, že právní řád nemůže být hodnotově neutrální, ale musí obsahovat, chránit a prosazovat alespoň hodnoty, které umožňují bezporuchové soužití jednoho člověka s lidmi dalšími, tedy život člověka jako člena společnosti. V tomto svém regulativním působení musí právo předkládat svým adresátům racionální vzorce chování, tedy takové vzorce, které slouží k rozumnému uspořádání společenských vztahů. To je příkaz nejen pro zákonodárce, ale i pro adresáty právních norem a orgány, které tyto právní normy autoritativně interpretují a aplikují; smyslu práva jako takového odpovídá pouze takový výklad textu právního předpisu, který takové uspořádání vztahů ve společnosti respektuje. Výklad, který by – při existenci několika různých interpretačních alternativ – racionalitu uspořádání společnosti pomíjel, nelze považovat za správný a závěr, k němuž dospívá, potom důsledně vzato nelze považovat ani za existující právo, a to z toho důvodu, že se přičí základnímu smyslu práva. Ostatně odedávna platí, že znát zákony neznamená znát jenom jejich text, ale především pochopit jejich smysl a působení; obdobné platí o právu samém. Při existenci několika interpretačních alternativ tedy takové chování, které není v souladu s požadavkem rozumného uspořádání společenských vztahů, je chováním protiprávním; takové chování může mít zároveň povahu zneužití subjektivního práva“.

Městská Policie Karlovy Vary v dané věci dne 18. 5. 2015 předala prvoinstančnímu orgánu věc spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, neboť dne 24. 4. 2015 mezi 16:20 a 16:30 hod zaregistrovala hlídka Městské policie Karlovy Vary vozidlo tov. zn. Mercedes-Benz, barvy černá, RZ: Vozidlo bylo zaparkováno v Zahradní ulici /1/, v úseku označeném svislou dopravní značkou IP13b (parkoviště s parkovacím kotoučem), přičemž parkovací kotouč ve vozidle nebyl vystaven.

Policie ČR k oznámení podezření ze spáchání přestupku připojila výzvu pro nepřítomného pachatele dopravního přestupku ze dne 24. 4. 2015 a fotodokumentaci z místa přestupku zachycující vozidlo registrační značky ... zaparkované v úseku dopravní značky IP13b (parkoviště s parkovacím kotoučem), když z fotografií je patrné (zejména z fotografie č. 5), že se za předním sklem daného vozidla parkovací kotouč nenachází.

Výzvou k uhrazení určené částky ze dne 20. 5. 2015 prvoinstanční orgán popsal protiprávní jednání neznámého řidiče a současně žalobce v souladu s § 10 odst. 4 zákona o silničním provozu vyzval, aby sdělil údaje potřebné k určení totožnosti osoby, která v uvedenou dobu zmiňované vozidlo řídila. Žalobce měl správnímu orgánu sdělit jméno, příjmení, datum narození a adresu trvalého pobytu této osoby. K tomu žalobci zaslal i předepsaný formulář, kde měl v případě neuhrazení určené částky žalobce uvést, shora požadované údaje osoby, která byla v předmětném čase řidičem vozidla.

Žalobce na výzvu reagoval podáním ze dne 2. 6. 2015, ve kterém uvedl, že: „*Sděluji, že v době uvedené ve výzvě měl vozidlo k užívání a řídil jej pan L.Y., nar. ..., ...*“ Ke svému podání pak doložil plnou moc ze dne 21. 5. 2015, kterou zmocnil ke svému zastoupení společnost FLEET Control, s.r.o. Správní orgán vyzval k podání vysvětlení pana L.Y. Tomu se ovšem předvolání nepodařilo doručit.

Dne 4. 8. 2015 správní orgán požádal Ministerstvo vnitra o sdělení místa pobytu pana L.Y. s tím, že přestože je správnímu orgánu známo, že pan L.Y. nepobývá na území ČR na základě žádného pobytového oprávnění, je jeho osoba oznamována jako řidič různých motorových vozidel, jejichž provozovatelem jsou různé fyzické a právnické osoby, které mají v k zastupování ve věci správního deliktu zvoleného zástupce společnost FLEET Control, s.r.o.

Ze správního spisu dále vyplývá, že správní orgán dne 4. 9. 2015 obdržel od Ministerstva vnitra sdělení, že pan L.Y. nepobývá na území ČR na základě žádného pobytového oprávnění, není známo místo hlášeného pobytu. Dále Ministerstvo vnitra uvedlo, že cizinec dne 27. 9. 2011 na základě neudělení mezinárodní ochrany odešel z pobytového střediska Kostelec nad Orlicí, což je poslední známé místo jeho pobytu.

Následně dne 10. 9. 2015 správní orgán I. stupně předvolal k podání vysvětlení žalobce. Ten ovšem podáním ze dne 30. 9. 2015 odepřel výpověď, neboť by jejím provedením vystavil sebe nebo osobu sobě blízkou riziku postihu v řízení trestního charakteru.

Postupu prvoinstančního orgánu není co vytknout.

Za této situace nelze vůbec hovořit o tom, že by žalobce správním orgánům předestřel skutkovou verzi reality, která by se jevila jako věrohodná a která by se mohla stát předmětem dokazování, resp. učinění nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku. Nebyla-li žalobcem předestřena skutková verze reality, která by se jevila jako věrohodná, nemohly správní orgány jakkoli pochybit při jejím dokazování. Prvoinstanční orgán i přesto ke zjištění pachatele přestupku učinil nezbytné kroky, když k podání vysvětlení předvolal žalobce jakožto provozovatele vozidla. Žalobce reagoval písemným sdělením o odepření výpovědi s tím, že provedením výpovědi by vystavil sebe nebo osobu sobě blízkou riziku stíhání pro spáchání přestupku. Prvoinstanční orgán současně k ověření věrohodnosti tvrzení žalobce disponoval v předchozích odstavcích zmíněnými skutkovými zjištěními. Za předložení věrohodné skutkové verze byl odpovědný žalobce, pokud této své odpovědnosti nedostál, nemůže tuto skutečnost klást k tíži správním orgánům.

Soud má na základě uvedeného za to, že správní orgán učinil správně, když odložil věc podle § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích, neboť učinil veškeré možné kroky ke zjištění přestupce, kdy na základě nashromážděného spisového materiálu do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě.

Navíc má soud za to, že žalobce záměrně správnímu orgánu poskytoval údaje o osobě, která se na území ČR nenachází nebo nemá ani žádnou vazbu na žalobce. Na dané soud usuzuje z toho, že žalobce byl ve správním řízení zastoupen společností FLEET Control, s.r.o., kdy je soudu z jeho činnosti známo (např. ze soudního spisu vedeného pod sp. zn. 57 A 92/2015, 57 A 30/2016), že i v jiných případech přestupců, kde figuruje daná společnost jako jejich zmocněnec, jsou tímto zmocněncem uváděny ve správním řízení na výzvu k uhrazení určení částky jako přestupci osoby, které nemají vazbu na žalobce, nebo se jedná o osoby např. již zemřelé. Přičemž např. ve věci vedené u zdejšího soudu pod sp. zn. 57 A 38/2016 byl jako řidič vozidla označen žalobcem, resp. zástupcem společností FLEET Control, s.r.o. také pan L.Y.

K tvrzení žalobce, že *„pokud ale správní orgány minily rozhodovat na podkladě skutečností, které jsou jim známy z úřední činnosti, byly povinny konkrétně uvést, z jaké činnosti jsou jim tyto skutečnosti známy; srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10.2.2010, č.j. 1 As 100/2009-129 (...),“* soud uvádí následující.

Skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti (§ 50 odst. 1 správního řádu) jsou objektivizované, do značné míry nesporné skutečnosti, které se ve správním řízení zásadně nedokazují. Účastníci řízení nicméně mohou svými tvrzeními popírat obsah skutečností známých správnímu orgánu z úřední činnosti, mohou také navrhopvat provedení důkazů za účelem prokázání svých odlišných tvrzení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12.4.2011, č.j. 1 As 33/2011-58).

Žalobce v této souvislosti předně namítá, že správní orgán dovodil z úřední činnosti neznámost žalobcem oznámeného řidiče na jeho adrese. K tomu soud uvádí, že správní orgán I. stupně (jak vyplývá z obsahu správního spisu a z prvoinstančního rozhodnutí) dospěl k závěru, že mu osoba řidiče není známa na základě své činnosti, ovšem s v této souvislosti zjištěnými skutečnostmi nezacházel jako se skutečnostmi známými mu z úřední činnosti, tj. jako se skutečnostmi, které se nedokazují, ale naopak i k těmto skutečnostem vedl dokazování. Jak již bylo uvedeno výše, ve správním spisu se nachází vyjádření Ministerstva vnitra ze dne 4. 9. 2015, když o toto vyjádření se správní orgán I. stupně opírá i ve svém odůvodnění prvostupňového rozhodnutí ve vztahu k pobytu pana L.Y.

Tuto listinu (krom jiného) přitom prvoinstanční orgán při ústním jednání konaném dne 18. 11. 2015 provedl k důkazu [arg.: *„K důkazům ve věci byl konstatován spis na číslech listů I - 45“* (viz str. 2 protokolu o ústním jednání v nepřítomnosti), přičemž dané vyjádření je založeno na čl. 21 správního spisu)]. Žalobce byl k předmětnému jednání řádně předvolán (viz doručka na čl. 38 správního spisu), avšak k jednání se nedostavil. Jako omluvu zástupce žalobce uvedl, že došlo v kanceláři zástupce k závažným technickým problémům. Žalobce tedy měl možnost vyjádřit se k provedeným důkazům, mohl zjištěné skutečnosti rozporovat a navrhnout za tím účelem provedení důkazů. Žalobce sám se však svou procesní strategií o takovou možnost připravil.

Námítka žalobce, že správní orgán nijak neprokázal, že *„by řidič vozidla stál na daném místě bez parkovacího kotouče a dopouštěl se tak přestupku.“* není důvodná. Žalobce odhlíží od toho, že oznámení o přestupku nebylo jediným podkladem, o který správní orgán

opřel svůj závěr, že stíhané jednání, které dle názoru soudu jednoznačně je přestupkem dle silničního zákona ve smyslu § 125c odst. 1 písm. k tohoto zákona, bylo prokázáno, pročez na věc není aplikovatelné žalobcem odkazované rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 96/2008, ze dne 22. 1. 2009. Byly zde především listiny (pořízená fotodokumentace), ze kterých lze jednoznačně dovodit, že řidič vozidla stál na pozemní komunikaci v úseku platnosti dopravní značky IP 13b (parkování s parkovacím kotoučem) bez tohoto parkovacího kotouče.

Pokud žalobce v žalobě uvádí, že z fotografií není zřejmé, že by řidič skutečně neměl za čelním sklem umístěn parkovací kotouč, neboť na žádné fotografii není jasně vidět za čelní sklo vozidla žalobce, soud s tímto tvrzením nesouhlasí. Z fotografie č. 5 je jasně za čelní sklo vozidla vidět, přičemž z fotografie je zřejmé, že se ve vozidle za předním sklem žádný parkovací kotouč v dané době nenacházel.

Soud v této souvislosti opětovně uvádí, že má přestupkové jednání neznámého řidiče na základě shora uvedeného za zcela jednoznačně prokazané. Z pořízení fotodokumentace je zřejmé, že vozidlo nebylo zaparkováno mimo komunikaci, jak tvrdí žalobce, ale v úseku svíslé dopravní značky IP 13b.

Soud ovšem přisvědčil žalobní námitce vztahující se k odůvodnění výše uložené sankce. V této souvislosti soud poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 12. 2007, č.j. 3 As 32/20007-51, kde je uvedeno, že: „*Ukládání pokut za správní delikty se děje ve sféře volného správního uvážení, tedy zákonem dovolené volnosti správního orgánu rozhodnout ve vymezených hranicích. Pro správné a spravedlivé ukládání sankce je významné dodržování principu zákonnosti trestání a principu individualizace sankce. Zásada zákonnosti trestání spočívá v tom, že se správní orgán musí důsledně řídit pravidly pro ukládání sankcí. Zásada individualizace sankce pak ukládá, aby druh, kombinace a intenzita sankcí odpovídaly všem okolnostem a zvláštnostem konkrétního případu. Správní orgán je proto povinen zabývat se jednotlivými kritérii pro stanovení sankce, opatřit si za tím účelem potřebné důkazní prostředky, provést jimi důkazy, vyvodit z těchto důkazů skutková a právní zjištění a poté správním uvážením, nicméně při respektování smyslu a účelu zákona a v souladu s pravidly logického usuzování, dospět k rozhodnutí o druhu a výměře sankce. Vzhledem k tomu, že je nezbytné, aby správní uvážení bylo přezkoumatelné soudem a současně i srozumitelné účastníkům řízení, musí pak být tento postup objasněn v odůvodnění rozhodnutí.*“

Úvahy správního orgánu při ukládání pokuty jsou nepřezkoumatelné, neboť správní orgán pouze uvedl, že „uložil podle ustanovení § 125f odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu pokutu ve výši 2000,-Kč, a to s ohledem na ustanovení § 125c odst. 4 písm. f) zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu“. Správní orgán se nezabýval žádnými konkrétními skutečnostmi, které měli vliv na výši uložené pokuty a spokojil se pouhým odkazem na zákonná ustanovení. Tímto nelze nahradit řádné vysvětlení toho, jaké okolnosti byly podstatné při úvaze o výši uložené pokuty. Obdobně jako správní orgán I. stupně poté postupoval i žalovaný, který konstatoval, že: „*V daném případě správní orgán I. stupně použil rozmezí pokuty pro přestupek podle ustanovení § 125 odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, za který se uloží pokuta od 1.500 Kč do 2.500 Kč, když za uvedený správní*

delikt uložil účastníkovi řízení pokutu 2.000Kč, tedy v polovině zákonného rozpětí“(…), „S uvedeným postupem správního orgánu I. stupně se odvolací správní orgán ztotožňuje a k tomu nemá co vytknout.“ Jak správní orgán I. stupně, tak i následně žalovaný neuvedli žádné konkrétní důvody, které je vedly při učení výše uložené pokuty a s ohledem na to soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je v části odůvodnění uložené pokuty nepřezkoumatelné.

Námítka protiústavnosti § 125f odst. 1 a § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu

Podle čl. 95 Ústavy České republiky soudce je při rozhodování vázán zákonem a mezinárodní smlouvou, která je součástí právního řádu; je oprávněn posoudit soulad jiného právního předpisu se zákonem nebo s takovou mezinárodní smlouvou (odstavec 1). Dojde-li soud k závěru, že zákon, jehož má být při řešení věci použito, je v rozporu s ústavním pořádkem, předloží věc Ústavnímu soudu (odstavec 2).

Otázkou ústavnosti předmětné právní úpravy se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 23.3.2016, č.j. 6 As 128/2015-32. Zmínil přitom usnesení Ústavního soudu ze dne 22.12.2015, sp.zn. I. ÚS 508/15 (dostupné na <http://nalus.usoud.cz>) s tím, že „Ústavní soud odmítl návrh na zrušení ustanovení § 125f zákona o silničním provozu, neboť ten měl akcesorickou povahu k ústavní stížnosti, přičemž ta byla odmítnuta pro její zjevnou neopodstatněnost. I přesto, že meritem návrhu na zrušení předpisu se tedy Ústavní soud nezabýval a že (nepublikovaná) usnesení Ústavního soudu nejsou precedenčně závazná, domnívá se Nejvyšší správní soud, že uvedené usnesení nelze opomíjet. V odůvodnění zmíněného usnesení Ústavní soud totiž uvedl: „Pochybení obecných soudů a správních orgánů s ústavní intenzitou není Ústavním soudem ve věci spatřováno. Právní závěr o spáchání správního deliktu provozovatelem vozidla (stěžovatelem) a o uložení pokuty podle zákona o silničním provozu nevybočuje z ústavních kautel. Obecné soudy řádně, logicky a na podkladě dostatečného důkazního stavu vyložily, proč neposoudily námitky stěžovatele proti správnímu rozhodnutí o vyslovení viny a sankce za spáchaný správní delikt jako důvodné.“ Z tohoto lze podle Nejvyššího správního soudu dovozovat obecný závěr o ústavní konformnosti předmětné právní úpravy. Pokud by totiž Ústavní soud považoval předmětné ustanovení za protiústavní, byla by pak jeho aplikace provedená správními orgány a soudy logicky stížena protiústavností. Ústavní soud však výslovně uvedl, že v postupu soudů a správních orgánů nespátřuje pochybení dosahující intenzity protiústavnosti.“. Dále Nejvyšší správní soud konstatoval: „Dále lze připomenout, že na poli uvedené úpravy již několikrát rozhodoval i Nejvyšší správní soud (viz např. rozsudky ze dne 22.10.2015, č.j. 8 As 110/2015-46; ze dne 26.11.2014, č.j. 1 As 131/2014-45; ze dne 17.2.2016, č.j. 1 As 237/2015-31) a ani v těchto případech nepředkládal věc Ústavnímu soudu (nutno však podotknout, že v uvedených případech nebyla protiústavnost účastníky namítána). Z toho lze usuzovat o konstantním názoru Nejvyššího správního soudu o souladu předmětné úpravy s ústavním pořádkem. Podobnou úpravou se zabýval i Evropský soud pro lidská práva (dále „ESLP“), a to v rozhodnutí o přijatelnosti ze dne 19.10.2004, Falk proti Nizozemí, stížnost č. 66273/01 (dostupné na <http://hudoc.echr.coe.int/>). ESLP se musel vypořádat s tím, zdali nizozemské orgány při aplikaci právní úpravy zakotvující objektivní odpovědnost provozovatele vozidla za drobné dopravní přestupky neporušily čl. 6 odst. 2 Úmluvy, jenž zní: „Každý, kdo je obviněn z trestného činu, se považuje za nevinného, dokud jeho vina nebyla prokázána

zákonným způsobem.“ ESLP nejdříve připomněl, že *presumpce neviny a povinnost toho, kdo rozhoduje o trestním obvinění, nést důkazní břemeno nejsou absolutní, neboť právní a faktické domněnky existují v každém systému trestního práva a nejsou principiálně v rozporu s Úmluvou, pokud smluvní státy zůstanou v rozumných mezích, přičemž vezmou v potaz, co je v sázce, a práva obviněného. Jinými slovy, smluvní státy jsou povinny zajistit, aby prostředky k dosažení legitimního cíle byly ve vztahu k tomuto cíli proporcionální. V tomto případě byla legitimním cílem bezpečnost silničního provozu, jež má být zajištěna tím, že dopravní přestupky detekované technickým nebo jiným způsobem, spáchané řidičem, jehož identita v dané době nebyla zjištěna, nezůstanou nepotrestány, přičemž vyšetřování a následné trestání těchto přestupků nebude představovat nepřijatelnou zátěž pro orgány veřejné moci. Navíc nizozemská úprava dává provozovateli možnost nechat pokutu přezkoumat soudním řízením v plné jurisdikci, v němž může vznést argument, že policie měla reálnou šanci vozidlo zastavit a zjistit totožnost řidiče. ESLP se finálně vyjádřil tak, že nizozemská právní úprava zakotvující objektivní odpovědnosti provozovatelů vozidel za drobné dopravní přestupky, u nichž je obtížné zjistit totožnost řidiče, je proporcionální uvedenému cíli, a proto je souladná s čl. 6 odst. 2 Úmluvy. Podobným prismatem lze posuzovat i českou právní úpravu. Legitimním cílem zde je ochrana bezpečnosti silničního provozu. Konkrétněji se k tomu vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22.10.2015, č.j. 8 As 110/2015-46, následovně: „V případech překročení maximální povolené rychlosti naměřeného pomocí automatických radarů a v případech nesprávného parkování, správní orgány často jednoznačně zjistily spáchání přestupku, ale při zjišťování totožnosti pachatele byly odkázány na vysvětlení podané registrovaným provozovatelem vozidla. Pokud provozovatel odepřel podání vysvětlení s tím, že by jím vystavil postihu osobu blízkou (§ 60 odst. 1 věta za středníkem zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů), správní orgány se ocitly ve stavu důkazní nouze a věc odložily, protože při množství podobných dopravních přestupků bylo vyloučeno zjišťovat totožnost přestupců jinými způsoby. Cílem zavedení úpravy správního deliktu provozovatele vozidla bylo, aby zmíněná delikttní jednání nezůstala nepotrestána a aby za ně v případě nezjištění totožnosti pachatele odpovídal provozovatel vozidla, kterému byla § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu stanovena povinnost zajistit, aby při užití vozidla byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích (viz zápis z hlasování v Poslanecké sněmovně o návrhu novely zákona o silničním provozu vráceném Senátem ze dne 6.9.2011, dostupný na <http://www.psp.cz/eknih/2010ps/stenprot/021schuz/s021045.htm>). Kasační soud se vyjádřil k účelu úpravy, jež byla do zákona o silničním provozu vložena novelou provedenou zákonem č. 297/2011 Sb., v rozsudku ze dne 11.12.2014, č.j. 3 As 7/2014-21: „Evidentním primárním úmyslem zákonodárce v právní úpravě správního deliktu dle ustanovení § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích je postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem resp. užíváním vozidla při provozu na pozemních komunikacích. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je zcela přiléhavé, pokud zákonodárce zvolil **objektivní formu odpovědnosti samotného provozovatele vozidla**, jenž je jako vlastník věci - nástroje spáchání protiprávnosti - z hlediska veřejného práva primárně identifikovatelnou a konkrétní osobou.“ Zvolený prostředek (objektivní odpovědnost provozovatele vozidla) je tedy dle Nejvyššího správního soudu zcela přiměřený k uvedenému cíli. (...) **Nejvyšší správní soud taktéž zdůrazňuje, že provozovatel vozidla je trestán za to, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu***

na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem. Nejvyšší správní soud si je vědom, že se jedná o konstrukci poměrně striktní a pro provozovatele vozidla nepříznivou. Touto konstrukcí je usnadněna důkazní pozice správního orgánu a do jisté míry se jí relativizuje povinnost správního orgánu nést důkazní břemeno. Jak však již bylo shora osvětleno, nejedná se o právní úpravu protiústavní, neboť tato úprava představuje přiměřený prostředek k dosažení legitimního cíle. Zákonodárce jejím zavedením reagoval na shora popsanou, neudržitelnou situaci, kdy nebylo možné uvedená deliktní jednání potrestat. Podle Nejvyššího správního soudu zákonodárce zvolil způsob, jenž se stále nachází v mezích ústavní konformity (k tomu viz shora a především podobnost s případem Falk proti Nizozemí). Nad rámec potřebného odůvodnění Nejvyšší správní soud taktéž uvádí, že striktní dopad předmětné právní úpravy (v podobě povinnosti platit pokutu) do právní sféry provozovatele vozidla, může tento provozovatel do jisté míry „tlumit“ prostředky soukromého práva (např. smluvní ujednání o povinnosti řidiče platit provozovateli náhradu zaplacené pokuty). „Nejvyšší správní soud podotýká, že stejně tak jako provozovatel vozidla obvykle dbá na ochranu své majetkové hodnoty, bude též v jeho zájmu, aby při vědomí o povinnostech, které pro něj vyplývají ze zákonné úpravy, působil i na jiné osoby (tzn. zajistil dodržování povinností řidiče a pravidel provozu srov. § 125f odst. 1 zákona) ve snaze co nejvíce eliminovat negativní účinky, které mu jako provozovateli mohou vzniknout přímo při užívání jeho vozidla, byť způsobené třetími osobami, v rozporu s veřejnoprávními normami.“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11.12.2014, č.j. 3 As 7/2014-21).“ (zvýraznění doplněno zdejším soudem, pozn.)

V rozsudku ze dne 16.6.2016, č.j. 6 As 73/2016-40, pak Nejvyšší správní soud otázku ústavnosti právní úpravy správního deliktu provozovatele vozidla shrnul následovně: „Vezmeme-li v úvahu, že

- *právní úprava odpovědnosti provozovatele vozidla podle § 10 odst. 3 a § 125f zákona o silničním provozu je omezena na úzkou skupinu deliktů objektivně a spolehlivě zjištěných prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo spočívajících v neoprávněném zastavení nebo stání [§ 125f odst. 1 písm. a)],*
- *za podmínky, že takové porušení pravidel nemá za následek dopravní nehodu [pak by se plně uplatnila individuální odpovědnost pachatele na principu zavinění; § 125f odst. 1 písm. c)],*
- *kdy navíc nejde o odpovědnost absolutní, nýbrž s možností liberace z důvodů, které registrovaný provozovatel vozidla nemohl nijak ovlivnit [srov. § 125f odst. 5],*
- *a dokonce kdy – nad rámec nutného – podle zákonné konstrukce nastupuje odpovědnost provozovatele vozidla teprve sekundárně, tj. pouze v případě, že nezbytné kroky ke zjištění skutečného pachatele přestupku nevedly k cíli [srov. § 125f odst. 4],*
- *a konečně přihlédneme-li k povaze a intenzitě této formy nepřímého nátlaku na provozovatele vozidla (limitovaná výše pokuty, absence ukládání bodů do registru řidičů),*

nemá Nejvyšší správní soud ve světle výše zmíněné judikatury Evropského soudu pro lidská práva (a zatím sporé judikatury Ústavního soudu – usnesení sp. zn. I. ÚS 508/15 ze dne 22. prosince 2015) vážný důvod pochybovat o tom, že předmětná právní úprava v testu ústavnosti obстоjí.“

Zdejší soud se s výše citovanými závěry Nejvyššího správního soudu zcela ztotožňuje a žalobcovy námitky stran protiústavnosti dotčené právní úpravy shledává nedůvodnými. Je pouze a jen na rozhodnutí provozovatele vozidla, komu své vozidlo svěří, a musí být rovněž – zcela v souladu s ústavním pořádkem – připraven nést případnou objektivní odpovědnost za jednání takové osoby, pokud s tou projednání přestupku nebude možné.

Na základě shora uvedených argumentů soud zrušil napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. pro nepřezkoumatelnost rozhodnutí v části odůvodnění výše uložené pokuty spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Při novém rozhodování žalovaný zohlední soudem vytykanou vadu.

Ve druhém výroku tohoto rozsudku přiznal soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 věta první s.ř.s. žalobci, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení. Náklady, které žalobci v řízení vznikly, spočívají v zaplaceném soudním poplatku ve výši 3.000,- Kč a v nákladech souvisejících s právním zastoupením žalobce advokátem. Tyto jsou tvořeny jednak odměnou za právní zastoupení žalobce advokátem, a to za 2 úkony právní služby (převzetí zastoupení, sepsání žaloby), přičemž sazba odměny činí 3.100,- Kč (§ 7, § 9 odst. 4 písm. d/ vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném od 1.1.2013). Náklady právního zastoupení žalobce jsou dále tvořeny dvěma paušálními částkami ve výši 300,- Kč (§ 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném od 1.9.2006), a částkou 1.428,- Kč odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s.ř.s.). Celková výše nákladů, které žalobci v tomto řízení vznikly, tedy činí 11.228,- Kč. Soud proto uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v této výši, a to ve stanovené lhůtě k rukám právního zástupce žalobce advokáta Mgr. Jaroslava Topola.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu prostřednictvím Krajského soudu v Plzni ve dvou písemných vyhotoveních (§ 102 a násl. s.ř.s.).

V Plzni dne 28. června 2017

Mgr. Alexandr Krysl, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Martina Kerberová